

V Bruseli 26. augusta 2026
(OR. en)

12326/26

ENFOPOL 282
JAI 1050

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	29. júla 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 408 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní smernice (EÚ) 2019/1153, ktorou sa stanovujú pravidlá uľahčovania využívania finančných a iných informácií na predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2000/642/SVV, vrátane posúdenia potreby a proporcionality rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 408 final.

Príloha: COM(2026) 408 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 7. 2026
COM(2026) 408 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní smernice (EÚ) 2019/1153, ktorou sa stanovujú pravidlá uľahčovania využívania finančných a iných informácií na predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2000/642/SVV, vrátane posúdenia potreby a proporcionality rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie

1. ÚVOD

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1153 z 20. júna 2019, ktorou sa stanovujú pravidlá uľahčovania využívania finančných a iných informácií na predchádzanie určitým trestným činom, ich odhaľovanie, vyšetrovanie alebo stíhanie a ktorou sa zrušuje rozhodnutie Rady 2000/642/SVV (ďalej len „smernica“), nadobudla účinnosť 31. júla 2019. 26 členských štátov EÚ, ktoré sú smernicou viazané (t. j. všetky okrem Dánska), malo do 1. augusta 2021 uviesť do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

Celkovým cieľom smernice je uľahčiť orgánom presadzovania práva prístup k finančným informáciám¹, a tým prispieť k širším politikám v oblasti vnútorného trhu a bezpečnosti s cieľom predchádzať praniu špinavých peňazí a trestnej činnosti a bojovať proti nim. V smernici sa stanovujú pravidlá na zabezpečenie prístupu orgánov presadzovania práva k centralizovaným registrom bankových účtov zriadeným v roku 2015 smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849² (ďalej len „v súčasnosti platná smernica o boji proti praniu špinavých peňazí“). Zároveň sa v nej stanovujú požiadavky na uľahčenie výmeny informácií medzi orgánmi presadzovania práva a finančnými spravodajskými jednotkami (FIU) na vnútroštátnej aj cezhraničnej úrovni, ako aj na uľahčenie spolupráce týchto subjektov s Europolom. Takýto prístup a výmena informácií podliehajú súboru osobitných záruk ochrany údajov.

V tejto správe sa skúma vykonávanie smernice³, pričom sa posudzuje transpozícia smernice členskými štátmi do ich vnútroštátneho práva. **Hoci väčšina členských štátov smernicu transponovala správne, pretrvávajú určité problémy.** Zároveň sa v správe posudzuje prepojenie smernice s ostatnými legislatívnymi nástrojmi na úrovni EÚ, pričom sa zohľadňuje zásada stresového testovania *acquis* EÚ a politika Komisie v oblasti zjednodušenia a znižovania záťaže.

Táto správa obsahuje aj posúdenie potreby a proporcionality rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie obsiahnutého v smernici. Vyžaduje sa to podľa článku 21 ods. 3 smernice, v ktorom sa takisto vyžaduje, aby Komisia v prípade potreby predložila legislatívny návrh. Z posúdenia na základe dotazníkov pre odborníkov z praxe a diskusií s finančnými spravodajskými jednotkami a orgánmi presadzovania práva vyplýva, že v oblasti schopnosti orgánov presadzovania práva získavať a spracúvať finančné informácie existujú určité výzvy, ale aj niektoré nedávne zlepšenia a najlepšie postupy, ktoré môžu pomôcť riešiť existujúce prekážky, pričom sa nevylučuje možnosť, že v budúcnosti budú prijaté opatrenia – vrátane rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie – s cieľom zlepšiť schopnosť orgánov presadzovania práva *sledovať peniaze*, čo je prístup, ktorý zahŕňa vyšetrovanie finančných transakcií s cieľom získať informácie alebo dôkazy o trestnom čine, podozrivej osobe alebo

¹ Smernica sa vzťahuje na orgány s právomocami v oblasti predchádzania trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania, ktoré určili členské štáty; zahrnuté by mohli byť aj daňové orgány a protikorupčné agentúry, a to v rozsahu, v akom sú na takéto úlohy príslušné podľa vnútroštátneho práva.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

³ Článok 21 ods. 1 smernice.

zločineckej sieti a identifikovať nezákonne nadobudnutý majetok, ktorý možno zmraziť a skonfiškovať.

Treba poznamenať, že smernica sa vykonáva v kontexte ďalšieho zlepšovania rámca EÚ proti praniu špinavých peňazí a finančným prostriedkom z trestnej činnosti, čo je oblasť, na ktorú sa upozorňuje v Európskej stratégii vnútornej bezpečnosti (stratégia ProtectEU)⁴. Spoluzákonnodarcovia prijali v roku 2024 **šiesty balík opatrení proti praniu špinavých peňazí**, ktorý zahŕňa smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 (ďalej len „nová smernica o boji proti praniu špinavých peňazí“)⁵, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624⁶ a vytvorenie nového Úradu EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí⁷, a **smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1260**⁸, ktorou sa okrem iného umožní konfiškácia neoprávnene získaného majetku. Smernica bola v tom istom roku zmenená⁹ s cieľom poskytnúť orgánom cezhraničný prístup k informáciám o bankových účtoch. Táto zmena nepatrí do rozsahu pôsobnosti tejto správy o vykonávaní¹⁰.

Po úplnom zavedení do praxe uľahčí prepracovaný právny rámec poskytovanie lepších finančných spravodajských informácií finančnými spravodajskými jednotkami a zlepši kapacity orgánov presadzovania práva, a najmä úradov pre vyhľadávanie majetku, pri vyhľadávaní nezákonne nadobudnutého majetku.

2. ANALÝZA TRANSPOZÍCIE SMERNICE ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

V tomto oddiele sa skúma transpozícia smernice členskými štátmi do ich vnútroštátneho práva, pričom sa posudzuje úplnosť a súlad vnútroštátnych zákonov a iných právnych predpisov s požiadavkami smernice.

2.1. Určenie príslušných orgánov

Podľa **článku 3 ods. 1** smernice **určí** každý členský štát spomedzi svojich **orgánov** s právomocami v oblasti predchádzania trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania príslušné orgány, **ktoré sú oprávnené na získanie prístupu k svojmu národnému centralizovanému registru bankových účtov a na vyhľadávanie v ňom**. K uvedeným príslušným orgánom majú patriť aspoň úrady pre vyhľadávanie majetku. Podľa **článku 3**

⁴ [EUR-Lex – 52025DC0148 – SK – EUR-Lex.](#)

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849 (Ú. v. EÚ L 2024/1640, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1624 z 31. mája 2024 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (Ú. v. EÚ L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1620 z 31. mája 2024, ktorým sa zriaďuje Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, (EÚ) č. 1094/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 (Ú. v. EÚ L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj>).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1260 z 24. apríla 2024 o vymáhaní majetku a konfiškácii (Ú. v. EÚ L, 2024/1260, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj>).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1654 z 31. mája 2024, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1153, pokiaľ ide o prístup príslušných orgánov k centralizovaným registrom bankových účtov prostredníctvom systému prepojenia a technické opatrenia na uľahčenie využívania záznamov o transakciách (Ú. v. EÚ L, 2024/1654, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1654/oj>).

¹⁰ Podľa článku 2 smernice 2024/1654: „Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 10. júla 2027.“

ods. 2 smernice určí každý členský štát spomedzi svojich orgánov s právomocami v oblasti predchádzania trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania príslušné orgány, ktoré môžu **žiadať** o finančné informácie alebo finančné analýzy a **prijímať** finančné informácie alebo finančné analýzy od finančnej spravodajskej jednotky. Všetkých 26 dotknutých členských štátov **správne transponovalo článok 3** smernice. Zoznam určených príslušných orgánov podľa členských štátov nájdete na stránke [Pranie špinavých peňazí – Migrácia a vnútorné záležitosti – Európska komisia](#)¹¹ a v prílohe k tejto správe.

2.2. Prístup príslušných orgánov k informáciám o bankových účtoch

Podľa **článku 4 ods. 1** smernice majú členské štáty zabezpečiť, aby boli príslušné orgány určené podľa článku 3 ods. 1 smernice **oprávnené na priamy a bezprostredný prístup k informáciám o bankových účtoch a na priame a bezprostredné vyhľadávanie v nich**, ak je to potrebné na plnenie ich úloh na účely predchádzania závažným trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania alebo stíhania alebo na účely podpory vyšetrovania závažného trestného činu. **Článok 5** smernice obsahuje **podmienky** prístupu príslušných orgánov k informáciám o bankových účtoch a vyhľadávania v nich: vyhľadávanie v centrálnom registri bankových účtov vykonávajú len v jednotlivých prípadoch osobitne určení zamestnanci s vysokými profesionálnymi normami v oblasti dôvernosti a bezpečnosť údajov sa má zabezpečiť technickými a organizačnými opatreniami.

V **článku 6** smernice sa vyžaduje, aby orgány prevádzkujúce registre bankových účtov viedli **logy o prístupoch a vyhľadávaniach** príslušných orgánov, a stanovuje sa minimálny obsah takýchto logov: číslo spisu, dátum a čas dopytovania alebo vyhľadávania, typ údajov použitých na spustenie dopytovania alebo vyhľadávania, identifikátor výsledkov, názov určeného príslušného orgánu, ktorý nahliadol do registra, a identifikátor používateľa patriaci úradníkovi, ktorý vykonal dopytovanie alebo vyhľadávanie. Logy majú okrem toho pravidelne kontrolovať zodpovedné osoby, na žiadosť sa majú sprístupniť príslušnému vnútroštátnemu dozornému orgánu a päť rokov po ich vytvorení sa majú vymazať.

Transpozíciou uvedených článkov smernice členskými štátmi sa celkovo **zabezpečuje**, aby mali príslušné orgány **rýchly prístup k informáciám o bankových účtoch**, a zároveň sa zaručuje bezpečnosť údajov.

Viacere členské štáty transponovali niektoré požiadavky stanovené v článku 5 nesprávne. Týka sa to najmä požiadavky, aby zamestnanci zachovávali vysoké profesionálne normy v oblasti dôvernosti a ochrany údajov, požiadavky, aby boli títo zamestnanci vysoko zásadoví a primerane kvalifikovaní, a požiadavky na technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti údajov, ktoré musia spĺňať vysoké technologické štandardy. Treba však poznamenať, že viaceré členské štáty uplatňujú tieto požiadavky v praxi bez toho, aby mali vo svojom vnútroštátnom práve osobitné právne ustanovenie.

Všetky dotknuté členské štáty vedú logy na monitorovanie prístupu k informáciám o bankových účtoch a vyhľadávania v nich určenými príslušnými orgánmi. Niektoré problémy s dodržiavaním predpisov však pretrvávajú. V dvoch prípadoch sú orgánmi, ktoré vedú logy, orgány, ktoré majú prístup k informáciám, a nie prevádzkovateľ národného centralizovaného registra bankových účtov. V niektorých prípadoch sa transpozičnými ustanoveniami nezabezpečuje, aby logy obsahovali všetok požadovaný obsah, alebo sa v nich stanovujú obdobia uchovávaní logov, ktoré sa nezhodujú s piatimi rokmi požadovanými smernicou.

¹¹ Priamy odkaz: https://home-affairs.ec.europa.eu/competent-authorities-designated-pursuant-article-3-directive-eu-20191153_sk.

Treba poznamenať, že požiadavky stanovené v článku 6 smernice sú konkrétnejšie než všeobecné požiadavky na orgány presadzovania práva pri spracúvaní osobných údajov, ktoré sú stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680¹², ktorou sa stanovujú záruky zodpovedajúce prístupu k informáciám stanovenému v smernici. Zistené transpozičné nedostatky sa často týkajú aspektov, v prípade ktorých sa smernicou zaviedli požiadavky, ktoré sú konkrétnejšie než požiadavky stanovené v smernici (EÚ) 2016/680. Zatiaľ čo v článku 25 ods. 1 uvedenej smernice sa napríklad vyžaduje, aby sa dozornému orgánu na požiadanie sprístupnili logy, z ktorých je „možné určiť dôvody, dátum a čas takýchto operácií, a pokiaľ možno aj identifikačné údaje osoby, ktorá tieto osobné údaje prehliadala alebo ich poskytovala“, článok 6 smernice ide ešte o krok ďalej tým, že sa v ňom vyžaduje logovanie jedinečného identifikátora, výsledkov alebo čísla vnútroštátneho spisu, zodpovedným osobám pre centralizované registre bankových účtov sa ukladá povinnosť pravidelne kontrolovať logy a stanovujú sa konkrétne obdobia uchovávania logov, po ktorých sa majú logy vymazať.

2.3. Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi a finančnými spravodajskými jednotkami na vnútroštátnej úrovni a medzi príslušnými orgánmi alebo finančnými spravodajskými jednotkami na medzinárodnej úrovni

Kapitola III smernice (články 7 až 10) obsahuje ustanovenia na uľahčenie spolupráce na vnútroštátnej úrovni medzi finančnými spravodajskými jednotkami a orgánmi presadzovania práva, pričom finančné spravodajské jednotky poskytujú orgánom presadzovania práva finančné informácie a analýzy a orgány presadzovania práva poskytujú finančným spravodajským jednotkám informácie na účely presadzovania práva. V uvedených článkoch sa stanovuje možnosť prenosu takýchto informácií do iných členských štátov a stanovujú sa pravidlá výmeny informácií medzi finančnými spravodajskými jednotkami rôznych členských štátov a výmeny informácií získaných orgánmi presadzovania práva od ich finančných spravodajských jednotiek s orgánmi presadzovania práva iných členských štátov.

2.3.1. Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi a finančnými spravodajskými jednotkami na vnútroštátnej úrovni

V článku 7 smernice sa vyžaduje, aby finančné spravodajské jednotky spolupracovali so svojimi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi určenými podľa článku 3 ods. 2 smernice, a to na žiadosť a v jednotlivých prípadoch, poskytnutím **finančných informácií**, ktoré už majú v držbe, alebo poskytnutím **finančných analýz**, ktoré vypracovali. V článku 7 ods. 2 a 4 smernice sa stanovujú dodatočné **podmienky**, ktorými sa riadi takáto výmena informácií: rozhodnutie o poskytnutí informácií má prináležať finančnej spravodajskej jednotke, ktorá môže žiadosť z rôznych dôvodov zamietnuť, a to vrátane možného nepriaznivého vplyvu na prebiehajúce vyšetrovania alebo analýzy, neprimeranosti žiadosti vo vzťahu k oprávneným záujmom fyzickej alebo právnickej osoby či irelevantnosti žiadosti. Podľa článku 7 ods. 3 smernice musia finančné spravodajské jednotky vysvetliť každé odmietnutie odpovedať na žiadosť o informácie a akékoľvek využitie takýchto informácií príslušným orgánom nad rámec pôvodne schválených účelov musí podliehať predchádzajúcemu súhlasu dotknutej finančnej spravodajskej jednotky.

V niekoľkých členských štátoch sú menšie nedostatky: jeden členský štát používa na

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

transpozíciu tohto článku všeobecne ustanovenia o spolupráci medzi orgánmi, druhý členský štát odkazuje na financovanie terorizmu, pranie špinavých peňazí a predikatívne trestné činy namiesto toho, aby odkazoval na rozsah pôsobnosti smernice, t. j. závažné trestné činy, a ďalší členský štát neumožňuje finančnej spravodajskej jednotke odpovedať na žiadosti všetkých určených orgánov, ale len justičných orgánov. To isté platí aj pre dodatočné podmienky upravujúce výmenu informácií, v súvislosti s ktorými majú niektoré členské štáty stále nedostatky v transpozícii.

Podľa článku 8 smernice musia členské štáty zabezpečiť, aby ich určené **príslušné orgány** včas **odpovedali** na žiadosti **národnej finančnej spravodajskej jednotky o informácie na účely presadzovania práva**, ak sú tieto informácie v jednotlivých prípadoch potrebné na predchádzanie praniu špinavých peňazí, súvisiacim predikatívnym trestným činom a financovaniu terorizmu, ich odhaľovanie a boj proti nim.

Všetkých 26 dotknutých členských štátov umožnilo svojim **finančným spravodajským jednotkám odpovedať na žiadosti určených príslušných orgánov o finančné informácie alebo analýzy** a požadovalo od týchto orgánov, aby odpovedali na žiadosti finančných spravodajských jednotiek o informácie na účely presadzovania práva.

Pri posudzovaní uplatňovania článkov 7 a 8 smernice v širšom rámci je potrebné zdôrazniť dva prvky. Po prvé, od roku 2024 sa novou smernicou o boji proti praniu špinavých peňazí obzvlášť podrobne upravujú odpovede na žiadosti o informácie od príslušných orgánov a prístup k informáciám na účely presadzovania práva, pričom sa v nej stanovujú zásady ako samostatnosť finančných spravodajských jednotiek pri poskytovaní informácií a podporuje sa priamy prístup finančných spravodajských jednotiek k informáciám na účely presadzovania práva¹³. Nová smernica o boji proti praniu špinavých peňazí nielenže v niektorých ohľadoch prekračuje rámec smernice, ale niekoľko menších nezrovnalostí a prekryvaní v súvislosti s príslušnými ustanoveniami novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí a smernice môže zároveň vytvárať určitú mieru neistoty pri vykonávaní týchto dvoch nástrojov vnútroštátnymi orgánmi¹⁴. Po druhé, ako sa ďalej rozvádza v analýze v oddiele III tejto správy, mnohé členské štáty zaviedli účinné mechanizmy spolupráce medzi finančnými spravodajskými jednotkami a orgánmi presadzovania práva, od vysielania styčných dôstojníkov do priestorov druhej strany až po vytváranie medziagentúrnych pracovných skupín, ktoré presahujú rámec modelu žiadosti a odpovede upravený v smernici.

¹³ Pozri najmä článok 21 ods. 1 písm. c) novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, ktorým sa poskytuje finančným spravodajským jednotkám priamy alebo nepriamy prístup k informáciám na účely presadzovania práva (pričom v článku 21 ods. 3 uvedenej smernice sa objasňuje, že sa zabezpečí, aby „sa jednotke FIU vždy, keď je to možné, poskytol priamy prístup“ k takýmto informáciám), a článok 22 uvedenej smernice, ktorý umožňuje finančným spravodajským jednotkám včas odpovedať na odôvodnené žiadosti o informácie podložené obavami v súvislosti s práním špinavých peňazí, so súvisiacimi predikatívnymi trestnými činmi alebo s financovaním terorizmu zo strany súboru orgánov.

¹⁴ Napríklad pokiaľ ide o skutočnosť, že v novej smernici o boji proti praniu špinavých peňazí sa uvažuje o možnosti priameho prístupu finančnej spravodajskej jednotky k informáciám na účely presadzovania práva (zatiaľ čo článkom 8 smernice sa upravuje len prístup na základe žiadosti), že sa ňou umožňuje finančnej spravodajskej jednotke odpovedať orgánom verejnej moci, ktoré sú zodpovedné za vyšetrovanie alebo stíhanie prania špinavých peňazí, súvisiacich predikatívnych trestných činov alebo financovania terorizmu alebo za vyšetrovanie, zhabanie alebo zmrazenie a zabavenie majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti (zatiaľ čo článok 7 smernice umožňuje finančnej spravodajskej jednotke odpovedať len určeným orgánom), a že sa v nej vyžaduje, aby orgán poskytol finančnej spravodajskej jednotke spätnú väzbu, čo je povinnosť, ktorá v smernici nie je stanovená.

2.3.2. Výmena informácií medzi finančnými spravodajskými jednotkami rôznych členských štátov

Podľa článku 9 smernice majú členské štáty zabezpečiť, aby ich **finančné spravodajské jednotky** boli vo výnimočných a v naliehavých prípadoch **oprávnené vymieňať si** finančné informácie alebo finančné analýzy, ktoré môžu byť relevantné pre spracúvanie alebo analýzu informácií súvisiacich s terorizmom alebo organizovanou trestnou činnosťou spojenou s terorizmom.

Všetkých 26 dotknutých členských štátov túto požiadavku transponovalo správne. V tejto súvislosti treba poznamenať, že od mája 2024 prekračuje rámec požiadavky stanovenej v článku 9 smernice článok 31 ods. 7 novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, a to tým, že sa v ňom vyžaduje, aby si finančné spravodajské jednotky vo výnimočných a v naliehavých prípadoch navzájom odpovedali na žiadosť do jedného pracovného dňa. Táto nová povinnosť poskytuje väčšiu jasnosť, pokiaľ ide o povinnosti finančných spravodajských jednotiek v situáciách, ktoré sú upravené článkom 9 smernice, a to napríklad stanovením jednodňovej lehoty na poskytnutie informácií, a má aj širší rozsah pôsobnosti, keďže sa neobmedzuje len na terorizmus alebo organizovanú trestnú činnosť spojenú s terorizmom.

2.3.3. Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi rôznych členských štátov

V článku 10 ods. 1 smernice sa vyžaduje, aby členské štáty umožnili svojim určeným **príslušným orgánom vymieňať si s určenými príslušnými orgánmi iných členských štátov** na žiadosť a v jednotlivých prípadoch **finančné informácie alebo finančné analýzy** získané od svojich finančných spravodajských jednotiek. Podľa tohto ustanovenia sa takéto informácie majú použiť na účel, na ktorý boli požadované alebo poskytnuté. Takéto informácie môžu byť použité na iné účely alebo inými orgánmi len po predchádzajúcom súhlase finančnej spravodajskej jednotky.

Členské štáty zabezpečili, aby si ich **určené príslušné orgány mohli vymieňať informácie poskytované ich finančnou spravodajskou jednotkou so svojimi partnermi** v iných členských štátoch, pričom v niekoľkých členských štátoch zostáva niekoľko nedostatkov v transpozícii. Právne predpisy jedného členského štátu napríklad umožňujú jeho určenému príslušnému orgánu vymieňať si osobné údaje v rámci členských štátov, pričom finančné informácie alebo finančné analýzy sú zahrnuté len všeobecne – bez toho, aby sa výslovne uvádzali. V dvoch členských štátoch bol článok 10 smernice transponovaný bez výslovného odkazu na obmedzenie účelu alebo predchádzajúci súhlas. Obmedzenie na pôvodný účel a predchádzajúci súhlas finančnej spravodajskej jednotky, ktorá informácie poskytl, je však teraz zakotvené v článku 34 novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí. Uvedený článok umožňuje finančným spravodajským jednotkám uložiť určité obmedzenia alebo hranice na používanie informácií, ktoré poskytujú finančným spravodajským jednotkám iných členských štátov, a stanovuje sa v ňom, že v prípade ďalšieho poskytnutia príslušných informácií musí daná finančná spravodajská jednotka udeliť finančnej spravodajskej jednotke iného členského štátu predchádzajúci súhlas. Tento predchádzajúci súhlas sa má udeliť urýchlene a jeho udelenie sa má odmietnuť len za obmedzených okolností.

Treba takisto poznamenať, že článok 34 novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí je *lex specialis* vo vzťahu k smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/977¹⁵, ktorou

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/977 z 10. mája 2023 o výmene informácií medzi orgánmi presadzovania práva členských štátov a zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2006/960/SVV (Ú. v. EÚ L 134, 22.5.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj>).

sa už stanovujú podrobné organizačné a procesné pravidlá na zabezpečenie primeranej a efektívnej výmeny informácií medzi orgánmi presadzovania práva členských štátov, a to vrátane jednotných kontaktných miest a stanovenia jasných lehôt na výmenu informácií. Status smernice ako *lex specialis* vo vzťahu k smernici (EÚ) 2023/977 znamená, že výmena finančných informácií a analýz medzi orgánmi presadzovania práva podlieha v porovnaní s druhom informácií uvedených v článku 2 bode 4 smernice (EÚ) 2023/977 inému súboru pravidiel: v článkoch 7 až 10 smernice nie sú stanovené žiadne lehoty na zabezpečenie toho, aby si finančné spravodajské jednotky a príslušné orgány rýchlo cezhranične vymieňali finančné informácie alebo analýzy, ani pravidlá na zabezpečenie toho, aby jednotné kontaktné miesta o týchto výmenách vedeli. Tento rozdiel je v rozpore so skutočnosťou, pretože orgány, ktoré spolupracujú na konkrétnom vyšetrovaní, si často vymieňajú informácie o skutočnostiach a okolnostiach daného prípadu, pričom finančné informácie sú len súčasťou tohto súboru stôp a dôkazov. Tento odlišný súbor pravidiel pre poskytovanie finančných informácií v porovnaní s inými druhmi informácií môže predstavovať praktické výzvy a nezodpovedá operačným postupom orgánov presadzovania práva.

2.4. Výmena informácií s Europolom

V kapitole IV smernice sa upravuje **výmena informácií medzi orgánmi presadzovania práva a finančnými spravodajskými jednotkami a Europolom**. V článkoch 11 a 12 smernice sa od členských štátov vyžaduje zabezpečiť, aby ich príslušné orgány a finančné spravodajské jednotky boli oprávnené poskytovať Europolu informácie o bankových účtoch (v prípade príslušných orgánov) a finančné informácie alebo analýzy (v prípade finančných spravodajských jednotiek), a to na základe riadne odôvodnených žiadostí a v jednotlivých prípadoch. V článku 12 ods. 3 smernice sa vyžaduje, aby finančné spravodajské jednotky vysvetlili akékoľvek nevyhovenie takejto žiadosti. V **článku 13 ods. 1** smernice sa vyžaduje, aby sa výmena informácií s Europolom uskutočňovala elektronicky prostredníctvom aplikácie SIENA alebo v relevantných prípadoch siete FIU.net. V **článku 14** smernice sa pozornosť venuje **požiadavkám** na ochranu údajov v prípade Europolu, ako je obmedzenie spracúvania informácií získaných podľa kapitoly IV smernice na osobitne určených zamestnancov a informovanie zodpovednej osoby Europolu o každej výmene informácií.

Celkovo možno konštatovať, že dotknuté členské štáty transponovali uvedené ustanovenia správne, pričom niektoré problémy s transpozíciou pretrvali, ako napríklad absencia výslovných odkazov na aplikáciu SIENA/sieť FIU.net alebo na vysvetlenie finančných spravodajských jednotiek, prečo žiadosti Europolu nevyhoveli. Avšak aj v tých členských štátoch, ktoré výslovné ustanovenie nezaviedli, sú aplikácia SIENA a sieť FIU.net štandardným komunikačným kanálom medzi Europolom a orgánmi presadzovania práva, resp. finančnými spravodajskými jednotkami. Ako sa uvádza v analýze v oddiele 3 tejto správy, uvedené ustanovenia zlepšili prístup Europolu k bankovým účtom a finančným informáciám.

2.5. Dodatočné ustanovenia týkajúce sa spracúvania osobných údajov a monitorovanie

Kapitola V smernice obsahuje dodatočné ustanovenia o spracúvaní osobných údajov a upravuje sa ňou výmena informácií medzi finančnými spravodajskými jednotkami a orgánmi presadzovania práva na vnútroštátnej i cezhraničnej úrovni, ako aj medzi finančnými spravodajskými jednotkami a Europolom, ako sa uvádza v článku 15, ktorým sa stanovuje rozsah pôsobnosti ustanovení obsiahnutých v uvedenej kapitole V.

V **článku 16** smernice sa vyžaduje, aby **spracúvanie citlivých osobných údajov**, ako sú informácie odhaľujúce rasový alebo etnický pôvod osoby alebo jej politické názory, podliehalo

primeraným zárukám a aby sa takéto spracúvanie **vykonávalo v súlade s platnými pravidlami ochrany údajov**. Tieto údaje majú navyše spracúvať zamestnanci oprávnení prevádzkovateľom na základe usmernení zodpovednej osoby, pričom títo zamestnanci musia byť osobitne vyškolení. Táto požiadavka, že citlivé osobné údaje môžu spracúvať len oprávnení zamestnanci, ktorí boli osobitne vyškolení, **sa nie vždy odráža vo vnútroštátnom práve**. Takéto transpozičné nedostatky môžu vyplývať zo skutočnosti, že hoci sa všeobecná požiadavka na zabezpečenie primeraných záruk pri spracúvaní citlivých údajov stanovuje už v smernici (EÚ) 2016/680, ktorá smernici predchádzala, výslovne sa v nej takáto požiadavka na osobitne vyškolených a oprávnených zamestnancov neuvádza. Treba poznamenať, že takáto osobitná požiadavka nie je stanovená v iných novších aktoch Únie, ktorými sa upravuje výmena informácií podobná tej, ktorá sa stanovuje v smernici. Je preto potrebné zohľadniť vplyv rôznych pravidiel pre orgány, ktoré spracúvajú podobné údaje, t. j. jeden súbor pravidiel pre citlivé údaje vo všeobecných situáciách a iný súbor pravidiel pri spracúvaní citlivých údajov v súvislosti s finančnými informáciami alebo pri výmene informácií medzi finančnými spravodajskými jednotkami v naliehavých prípadoch súvisiacich s terorizmom.

Okrem toho sa v **článku 17 smernice od členských štátov vyžaduje zabezpečiť, aby sa pri každej výmene informácií viedli záznamy** o názve/mene a kontaktných údajoch organizácie a zamestnanca žiadajúceho o informácie, o odkaze na vnútroštátny prípad, o predmete žiadosti a o akýchkoľvek vykonávacích opatreniach na základe takýchto žiadostí. Tieto záznamy sa majú uchovávať päť rokov a na žiadosť sa majú sprístupniť národnému dozornému orgánu. **V súvislosti s transpozíciou tohto ustanovenia členskými štátmi sa vyskytlo niekoľko problémov**, ako napríklad absencia výslovného odkazu na vedenie záznamov v právnych predpisoch – aj keď sa takéto záznamy v praxi vedú – alebo obmedzenie záznamov iba na niektoré výmeny informácií, a nie na všetky (napr. v jednom členskom štáte sa zaznamenávajú len žiadosti zaslané finančnou spravodajskou jednotkou).

Zdá sa, že tieto problémy vyplynuli v niektorých prípadoch zo skutočnosti, že požiadavky stanovené v článku 17 smernice sú **konkrétnejšie než všeobecný rámec pravidiel ochrany údajov vzťahujúcich sa na orgány presadzovania práva**, v ktorom sa vyžaduje len vedenie logov pri používaní systémov automatizovaného spracúvania. Okrem toho je na lepšie pochopenie vplyvu článku 17 smernice potrebné vziať do úvahy, že požiadavky stanovené v uvedenom článku presahujú rámec iných novších aktov Únie, ktorými sa upravuje výmena informácií medzi orgánmi, ako je smernica (EÚ) 2024/1260, nová smernica o boji proti praniu špinavých peňazí alebo smernica (EÚ) 2023/977, ktoré obsahujú menej podrobné požiadavky na vedenie záznamov, pričom sa v nich vyžaduje, aby jednotné kontaktné miesta zaviedli jednotný elektronický systém správy prípadov. Okrem iných aspektov by sa malo objasniť, či takéto systémy správy prípadov už zaznamenávajú niektoré výmeny informácií uvedené v smernici, keďže orgány presadzovania práva si často vymieňajú údaje o finančných aktivitách spolu s inými relevantnými informáciami súvisiacimi s vyšetrovaním.

Zároveň je potrebné vziať do úvahy, že požiadavka na vedenie záznamov stanovená v článku 17 smernice predstavuje administratívnu záťaž. Záznamy, ktoré sa majú uchovávať, sa týkajú výmeny informácií medzi 26 finančnými spravodajskými jednotkami a celkovo zhruba 200 určenými príslušnými orgánmi, z ktorých niektoré – napríklad justičné orgány alebo orgány presadzovania práva – sa zase skladajú zo stoviek oddelení alebo útvarov.

A napokon sa v článku 19 smernice od členských štátov vyžaduje, aby zbierali a poskytovali Komisii **štatistické údaje o počte vyhľadávaní v centralizovanom registri bankových účtov**, údaje vypovedajúce o počte žiadostí o informácie zaslaných jednotlivými orgánmi podľa smernice a údaje o opatreniach prijatých v nadväznosti na tieto žiadosti, informácie

vypovedajúce o čase odpovede na takéto žiadosti a údaje vypovedajúce o nákladoch na ľudské alebo IT zdroje vyhradené na vnútroštátne a cezhraničné žiadosti.

Celkovo možno konštatovať, že ustanovenia tejto kapitoly naďalej vyvolávajú množstvo problémov pri transpozícii, ktoré často súvisia so vzájomným pôsobením viacerých legislatívnych nástrojov. Vo viacerých prípadoch sa v praxi zistil súlad s predpismi, a to aj napriek tomu, že vo vnútroštátnych právnych predpisoch chýbajú výslovné odkazy.

3. POSÚDENIE POTREBY A PROPORCIONALITY ROZŠÍRENIA VYMEDZENIA POJMU FINANČNÉ INFORMÁCIE

V tomto oddiele sa posudzuje, či je potrebné a primerané rozšíriť vymedzenie pojmu finančné informácie obsiahnutého v smernici a v konečnom dôsledku aj rozsah informácií, ktoré majú orgány presadzovania práva podľa smernice k dispozícii.

Smernicou 2019/1153 sa zriaďuje systém, v rámci ktorého musí byť finančná spravodajská jednotka v každom členskom štáte schopná na požiadanie poskytnúť súboru určených príslušných orgánov finančné informácie, ktoré sú vymedzené ako „všetky typy informácií alebo údajov, napríklad údaje o finančných aktívach, pohyboch finančných prostriedkov alebo finančných obchodných vzťahoch, ktorých držiteľom už sú FIU“. Príslušné orgány potom môžu tieto informácie poskytnúť svojim partnerom v iných členských štátoch. V **článku 21 ods. 3** smernice **sa vyžaduje**, aby Komisia **podala správu** Európskemu parlamentu a Rade **o potrebe a proporcionalite rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie** na akýkoľvek druh **informácií alebo údajov, ktoré majú v držbe orgány verejnej moci alebo povinné subjekty a ktoré sú dostupné finančným spravodajským jednotkám bez toho, aby museli prijať donucovacie opatrenia** podľa vnútroštátneho práva.

S cieľom splniť túto požiadavku sa v tomto oddiele posudzuje, či je potrebné, aby mohli príslušné orgány získať nielen informácie, ktoré už majú v držbe finančné spravodajské jednotky, ale aj iné relevantné informácie, napr. od súkromných spoločností a od iných orgánov, najmä prostredníctvom finančnej spravodajskej jednotky.

Toto posúdenie vychádza z dotazníkov, ktoré Európska komisia zaslala s cieľom získať názory finančných spravodajských jednotiek a orgánov presadzovania práva, na ktoré odpovedalo 16 finančných spravodajských jednotiek a 19 orgánov presadzovania práva z 13 členských štátov, ako aj z diskusií, ktoré sa uskutočnili v novembri 2024 na stretnutí s odborníkmi na presadzovanie práva zo všetkých členských štátov v záujme preskúmania toho, ako posilniť úsilie namierené proti finančným prostriedkom z trestnej činnosti. Výsledky dotazníka boli prerokované na platforme FIU EÚ v júni 2025.

Celkovo zo spätnej väzby od zainteresovaných strán vyplýva, že v **posledných rokoch došlo k významnému pokroku v schopnosti orgánov presadzovania práva pristupovať k finančným údajom**. Deje sa tak vďaka vykonávaniu smernice 2019/1153 a najmä vďaka priamemu prístupu orgánov presadzovania práva k registrom bankových účtov, ktorý sa v nej stanovuje. Je to aj vďaka väčšej informovanosti členských štátov, ktorá vedie k zvýšeniu zdrojov, technickému rozvoju a posilnenej spolupráci medzi vnútroštátnymi orgánmi. Ide najmä o spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva a finančnými spravodajskými jednotkami: všetky finančné spravodajské jednotky môžu príslušným orgánom na žiadosť poskytnúť informácie, ktoré už majú v držbe, najmä informácie, ktoré povinné subjekty predtým zaslali finančným spravodajským jednotkám v rámci oznamovacej činnosti a ktoré im zaslali partnerské finančné spravodajské jednotky.

Takéto poskytovanie informácií podlieha určitým podmienkam, najmä možnosti finančnej spravodajskej jednotky v súlade so zásadou samostatnosti zakotvenou v článkoch 33 a 34 novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí zamietnuť žiadosť na základe dôvodov zamietnutia stanovených v smernici a obmedziť použitie poskytnutých informácií „len na spravodajské účely“, s vylúčením akéhokoľvek možného použitia ako dôkazu v trestnom konaní. Viaceré orgány presadzovania práva, ktoré sa v danom čase odvolávali na článok 55 štvrtej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí¹⁶, **signalizovali, že obmedzenie používania informácií len na spravodajské účely predstavuje relevantnú prekážku**¹⁷. Polovica finančných spravodajských jednotiek, ktoré odpovedali na dotazník, uviedla, že okrem toho, že môžu poskytovať informácie, ktoré majú v držbe, môžu orgánom presadzovania práva poskytovať aj určité informácie, ktoré majú v držbe povinné subjekty alebo iné orgány verejnej moci, väčšinou v priebehu trestného konania a so súhlasom súdu.

Okrem logiky žiadosti/odpovede uvedenej v smernici poukázali odborníci z praxe na postupy mimo rozsahu pôsobnosti smernice, ktoré by zohrávali kľúčovú úlohu pri zlepšovaní **mediagentúrnej spolupráce** s finančnými spravodajskými jednotkami, ako napríklad vysielanie styčných dôstojníkov z orgánov presadzovania práva do finančných spravodajských jednotiek a naopak, dlhodobé alebo *ad hoc* štruktúry mediagentúrnej spolupráce, ako aj verejno-súkromné partnerstvá. Tieto rôzne **modely** vyvinuté v posledných rokoch **umožňujú výmenu informácií, ktorá je často rýchlejšia a účinnejšia než jednoduché odpovede na žiadosti o informácie.**

Europol takisto zaznamenal značný prínos ustanovení smernice, ktoré mu umožňujú žiadať príslušné orgány a finančné spravodajské jednotky o informácie o bankových účtoch a finančné informácie, **pričom v rokoch 2023/2024 zaslal viac ako 160 žiadostí a miera odpovedí dosiahla 75 %**. Tieto informácie obohatené o ďalšie krížové kontroly sa ukázali ako nevyhnutné na identifikáciu predtým neznámych významných podozrivých osôb, odhalenie skrytých prepojení, zmapovanie zločineckých finančných tokov a zmrazenie a vymáhanie nezákonne nadobudnutého majetku. Europol zároveň stále pozoruje určité **oneskorenia v odpovediach**, pričom priemerné oneskorenie odpovede je 50 dní, čo znižuje účinnosť cezhraničných finančných vyšetrení.

¹⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

¹⁷ Toto obmedzenie vyplýva okrem iného zo skutočnosti, že finančné spravodajské jednotky sa zaoberajú analýzou podozrivých skutočností, ale zvyčajne nie sú schopné posúdiť, či sa pácha alebo sa spáchal trestný čin. Výmena dôkazových materiálov sa následne uskutočňuje prostredníctvom *ad hoc* mechanizmov a kanálov spolupráce v oblasti presadzovania práva alebo justičnej spolupráce. Pozri platforma FIU EÚ, *Mapping Exercise and Gap Analysis on FIUs' Powers and Obstacles for Obtaining and Exchanging Information* (Mapovanie a analýza nedostatkov FIU, pokiaľ ide o právomoci a prekážky pri získavaní a výmene informácií) (2016), k dispozícii na adrese <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/expertGroupAdditionalInfo/33583/download>.

Podobný problém, ktorý sa vyskytol v súvislosti s výmenou daňových informácií, bol vyriešený po nadobudnutí účinnosti smernice Rady (EÚ) 2023/2226 zo 17. októbra 2023, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní, v ktorej sa stanovuje, že takéto informácie „sa môžu použiť na posúdenie, správu a presadzovanie vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní uvedených v článku 2, ako aj [...] boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu“ (článok 16 ods. 1 konsolidovaného znenia smernice 2011/16/EÚ).

Pokiaľ ide o **výzvy pri získavaní informácií od povinných subjektov**¹⁸, pretrvávajú niekoľko problémov. Niektoré z týchto problémov sú spoločné pre fázu zhromažďovania spravodajských informácií a počas trestného konania: v súvislosti s veľkým množstvom finančných údajov, ktoré je potrebné spracovať, poukázali orgány na potrebu spoločného formátu informácií, ktoré finančné subjekty poskytujú orgánom, technologických riešení na spracúvanie informácií z rôznych zdrojov a exportných/importných systémov na automatizáciu žiadostí a prijímania finančných informácií prostredníctvom zabezpečených kanálov.

Orgány presadzovania práva navyše pri budovaní prípadu zvyčajne nemôžu žiadať informácie priamo od povinných subjektov v predsúdnej fáze vyšetrovania. Vzhľadom na ťažkosti, ktoré to pre orgány presadzovania práva predstavuje, najmä v prípadoch, ako sú hospodárske trestné činy, kde je finančná stopa kľúčová na zistenie toho, či bol spáchaný trestný čin, požadovali viac ako dve tretiny oslovených orgánov presadzovania práva možnosť priamej výmeny informácií s povinnými subjektmi v počiatočnom štádiu vyšetrovania, najmä z dôvodu rýchlosti. Niektoré orgány presadzovania práva zároveň uprednostnili zachovanie sprostredkovateľskej úlohy finančných spravodajských jednotiek pri výmene informácií s povinnými subjektmi v tejto fáze, a to s odôvodnením, že sa tým zabezpečí dôvernosť vyšetrovania orgánov presadzovania práva.

Okrem toho, **keďže právomoc orgánov presadzovania práva požadovať informácie od povinných subjektov je obmedzená na trestné konanie, znamená to, že na cezhraničnú výmenu informácií sa používa európsky vyšetrovací príkaz (EVP)**¹⁹. Podľa niektorých orgánov presadzovania práva to predstavuje značnú výzvu: uznanie EVP môže trvať až 30 dní, zatiaľ čo páchatelia trestných činov presúvajú peniaze cez hranice v priebehu niekoľkých minút, ak nie sekúnd. Naopak, niektoré členské štáty, v ktorých si môžu orgány presadzovania práva priamo vymieňať informácie s povinnými subjektmi v počiatočnom štádiu vyšetrovania, signalizovali, že sú schopné rýchlejšie si vymieňať informácie aj cezhranične. Zároveň je dôležité pripomenúť, že obmedzenie tejto právomoci na štádium vyšetrovania a požiadavka na súdne povolenie vo väčšine členských štátov zodpovedajú dôležitosti ochrany citlivých informácií, ktorými sú údaje o finančných transakciách.

Ďalšou výzvou, ktorá sa v súvislosti so spoluprácou s povinnými subjektmi často uvádza, je **prístup k informáciám o kryptoaktívach**. Viaceré členské štáty upozornili na nedostatok odpovedí na žiadosti týkajúce sa presadzovania práva od poskytovateľov služieb virtuálnych aktív so sídlom v tretích krajinách, ktorí však ponúkajú služby v rámci EÚ. Ide o závažný problém vzhľadom na to, že s kriminálnym zneužívaním kryptomien ako platobnej metódy sa stretávame nielen v oblasti počítačovej kriminality, ale čoraz častejšie aj v oblastiach trestnej činnosti, ako je obchodovanie s drogami alebo prevádzkačstvo²⁰. Medzi **najlepšie postupy**, ktoré členské štáty uviedli na riešenie niektorých výziev pri spolupráci s povinnými subjektmi, patrí vytvorenie verejno-súkromných partnerstiev medzi povinnými subjektmi, finančnými spravodajskými jednotkami a príslušnými orgánmi, v rámci ktorých sa dynamické toky informácií šíria oboma smermi s cieľom umožniť užšiu a cielejšiu spoluprácu na konkrétnych prípadoch. Hoci približne polovica členských štátov vykazuje nejakú formu spolupráce medzi

¹⁸ Subjekty, ktoré sú podľa pravidiel boja proti praniu špinavých peňazí povinné prijať primerané opatrenia na identifikáciu a posúdenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako sú úverové inštitúcie, finančné inštitúcie, určití odborníci (napr. notári, advokáti, audítori, externí účtovníci atď.), poskytovatelia dôveryhodných služieb alebo služieb pre spoločnosti, realitní makléri, obchodníci, futbalové kluby atď.

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 1.5.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).

²⁰ <https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf>.

verejným a súkromným sektorom, vo väčšine prípadov sa obmedzuje na výmenu typológií a trendov. Ak partnerstvá umožňujú výmenu operačných informácií, orgány a finančné subjekty môžu spolupracovať v bezpečnom prostredí s cieľom odhaliť a narušiť nezákonné finančné schémy a poskytnúť vyšetrovateľom cenné informácie²¹.

Celkovo sa schopnosť orgánov presadzovania práva získavať a spracúvať finančné informácie zvýšila, a to vďaka zlepšeniam, ktoré priniesla smernica, ako aj vďaka ďalšiemu vývoju v oblasti spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom a medziagentúrnej spolupráce. Zároveň pretrvávajú viaceré výzvy, ako napríklad nedostatočné kapacity na spracúvanie veľkého množstva údajov, prekážky pre orgány v rámci výmeny s povinnými subjektmi pri budovaní prípadu a cezhraničné výzvy vzhľadom na rýchlosť, akou sa môžu peniaze presúvať cez hranice. Niektoré modely vyvinuté v posledných rokoch, najmä verejno-súkromné partnerstvá, pomáhajú tieto výzvy riešiť, zatiaľ čo nedávno prijaté legislatívne nástroje, ako sú nové pravidlá boja proti praniu špinavých peňazí a smernica (EÚ) 2024/1260, takisto prispievajú k lepšiemu prístupu príslušných orgánov k finančným informáciám. Vzhľadom na potrebu realizácie týchto dôležitých iniciatív **nie je v tejto chvíli možné dospieť k záveru o potrebe a proporcionality rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie.**

4. ZÁVER

Smernica 2019/1153 vo veľkej miere prispela k zlepšeniu schopnosti orgánov presadzovania práva pristupovať k finančným a iným informáciám na účely predchádzania trestným činom, ich odhaľovania, vyšetrovania a stíhania. **Hoci určité nedostatky pretrvávajú a mali by sa odstrániť, väčšina členských štátov transponovala smernicu spôsobom, ktorým sa zabezpečuje súlad s cieľmi a úrovňou záruk stanovených v smernici.** Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek opatrenia na presadzovanie predpisov, ktoré by sa mohli prijať na nápravu zostávajúcich porušení, bude Komisia naďalej spolupracovať s členskými štátmi s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie smernice 2019/1153. Ako prvý krok plánuje Komisia v roku 2026 prijať vykonávací akt s cieľom zabezpečiť, aby finančné subjekty poskytovali záznamy o transakciách v spoločnom formáte v celej EÚ, čo je dlhodobá požiadavka orgánov presadzovania práva, ako sa vyžaduje v zmene smernice prijatej v máji 2024²².

Smernica je zároveň súčasťou širšieho súboru nástrojov zameraných na boj proti praniu špinavých peňazí a finančným prostriedkom z trestnej činnosti, z ktorých niektoré boli nedávno posilnené. Vzhľadom na **politiku Európskej komisie v oblasti zjednodušenia a znižovania záťaž**e sa v tejto správe predstavuje prepojenie smernice s týmito nástrojmi a s inými právnymi predpismi, praktické dôsledky niektorých ustanovení smernice, ako aj ich význam pre zabezpečenie primeraných záruk. Tieto zistenia môžu byť základom pre ďalšie diskusie so zainteresovanými stranami s cieľom riešiť niektoré výzvy, pokiaľ ide o administratívnu záťaž a potenciálne rozpory s inými legislatívnymi nástrojmi.

Napokon, je príliš skoro na to, aby bolo možné dospieť k záveru o potrebe a proporcionality rozšírenia vymedzenia pojmu finančné informácie. Okrem opatrení zavedených smernicou stále existuje množstvo faktorov, ktoré majú vplyv na schopnosť orgánov presadzovania práva získavať a spracúvať finančné informácie, ktoré je ešte potrebné zlepšiť, ako napríklad schopnosť orgánov presadzovania práva spracúvať veľké množstvo údajov, využívanie verejno-súkromných partnerstiev pri finančných vyšetrovaniach alebo rýchla cezhraničná výmena informácií. Okrem toho zlepšenia, ktoré priniesli nedávne právne predpisy

²¹ [Policy-Summary-EFIPPP-Practical-Guide-operational-cooperation-1.pdf](#).

²² Článok 6a smernice (EÚ) 2019/1153.

o finančnom vyšetovaní, sa zatiaľ neprejavili v plnom rozsahu, keďže príslušné právne predpisy sú stále v procese transpozície alebo nadobúdania účinnosti.